

Kongens nytårstale

Af Lars Ahn Pedersen

Det er nytårsaften. Om få timer er endnu et år forbi, og et nyt melder sin ankomst. Ved sådanne lejligheder er det kutyme at se tilbage på året, der gik, og frem mod det, som er på vej. Denne skik virker dog underlig omsomst, når vi allerede nu ved lidt om, hvad det kommende år vil bringe. Næste år bliver nemlig året, hvor en dansker efter alle beviser at dømme finder frem til noget, som de fleste af os kun troede muligt i fiktionens verden: evnen til at rejse i tiden¹.

Hvor mange af os har ikke haft tanken? Hvem der bare kunne rejse tilbage i tiden og opleve historiske øjeblikke af afgørende betydning. Eller endnu mere tillokkende: at tage ud i fremtiden og med vores egne øjne se, hvordan vi har klaret os. Gik vores drømme nu i opfyldelse, eller kan vi gøre noget, der kan forhindre, at det går os ilde fremover?

Men kan det ikke også være farligt på den måde at pille ved tid og rum?

Risikerer vi ikke ændre på noget, som kan få uanede og katastrofale konsekvenser for fremtidige generationer?

Disse og mange andre spørgsmål har optaget videnskaben ikke kun herhjemme, men i hele verden, siden det stod klart, at tidens barrierer var blevet brudt. Vi ved ikke, hvem han² er, denne ukendte opfinder, som måske i dette øjeblik er travlt optaget af at arbejde på sin banebrydende opdagelse, hvis han ikke har taget en velfortjent pause for at se denne tale. I så fald hilser vi ham. Vi kender kun det navn,

¹ Selv om opfindelsen var alment kendt i befolkningen, var den alligevel et ømtåleligt emne for en nytårstale på grund af de politiske undertoner. Efterfølgende kom det frem, at kongen ikke havde fulgt det manuskript, som Statsministeriet og hans rådgivere havde godkendt ("Jeg valgte den grønne tale," var hans eneste kommentar). Det stod dog allerede klart under den direkte udsendelse, hvor underteksterne ikke harmonerede med det, der blev sagt.

² Det var en almindelig antagelse på dette tidspunkt, at opfinderen var en mand.

som vedkommende anvender, og som alle er enige om, er et åbenlyst pseudonym.

Vi kan også kun gisne om, hvorfor vores ukendte opfinder har valgt at iføre sig anonymitetens kåbe i form af navnet Hans-Georg Brøns³. Er det for at beskytte sig selv eller os? Og er det af samme årsag, at han ikke har delt sin opfindelse med andre, men har taget den med sig på sine rejser gennem tiden?

Der skulle gå lang tid, før vi accepterede, at Brøns havde gjort det umulige. Det skeptiske har altid ligget til os danskere. Kan det nu være sådan, det hænger sammen? Er det ikke for godt til at være sandt? Det er på én gang vores styrke og vores forbandelse.

Men i dag ved vi, at Hans-Georg Brøns ikke var en sindrigt udtænkt spøg - en scene fra Skjult Kamera i kosmisk skala, om man vil - selv om der stadig findes danskere, som nægter at anerkende hans bedrift. Det gør de på trods af de mange beviser, som Brøns har efterladt på sin eksistens op gennem danmarkshistorien.

Lad os blot i flæng nævne fundet af hans initialer på Jelling-stenene og i Jyske Lov, skrevet på en måde, så det krævede moderne teknologi at opdage dem. Historikere mener også, at han omtales i Saxos krønike som en af personerne i kredsen omkring biskop Absalon. Men for mange var det afgørende bevis, da det kom frem, at der var fundet spor af krudtslam i Tollundmanden, mens Grauballemanden som sit sidste måltid blandt andet havde fået serveret pistacienødder og et Anthon Berg marcipanbrød.

Men hvad kan vi overhovedet bruge denne viden til? Det er dem, der mener, at Brøns

³ Navnet hentyder til den engelske forfatter, H(erbert) G(eorge) Wells, der i 1898 udgav novellen *Tidsmaskinen* (The Time Machine). Wells var ved at gå over i glemslen sammen med navne som Jules Verne og Edgar Allan Poe, da Brøns' brug af navnet skabte en ny interesse for spekulativ fiktion i en tid, hvor markedet ellers var domineret af biografier og samtale-podcasts.

med sin opfindelse har gjort vores nation mere skade end gavn. Vi kommer ikke uden om, at Danmark i en årrække har været under et stigende pres fra det internationale samfund for at afsløre Brøns' hemmeligheder, selv om vi fra første færd har gjort det klart for alle og enhver, at den eneste, som kender dem, er Brøns selv⁴.

Så sent som i år lykkedes det i sidste øjeblik regeringen at forhindre både en FN-resolution og en handelsblokade iværksat af EU, efter at der blev fremlagt vægtige beviser for, at vi allerede har frigivet alle de oplysninger, vi har til rådighed. Alligevel har vi igen i år været vidner til demonstrationer i udlandet og angreb på vores ambassader - også i lande, som vi normalt opfatter som vores allierede. Det har været skuffende at opleve, men er samtidig en påmindelse om, hvor stort et ansvar vi har fået overdraget.

Ligeledes er en fløj af historikere begyndt at stille spørgsmålstegn ved Brøns' motiver. De skarpeste kritikere mener at kunne spore nationalistiske tendenser⁵ i de få skriftlige beskeder, som Brøns har efterladt sig gennem tiden. Det drejer sig både om valget af steder, men også de personer som han har valgt at omgås.

Men er det ikke naturligt for en tidsrejsende at placere sig nær magten i en enhver given tidsperiode, og ville en historiker ikke have gjort præcis det samme? Så bør vi bebrejde Brøns hans åbenlyse viden og interesse for danmarkshistorien, og skal vi i stedet ikke prise os lykkelige for, at vi har fået en ambassadør, som med al tydelighed formår at være på det rette sted på de rette tidspunkter?

Debatten kører fortsat og vil utvivlsomt også gøre det fremover, men det er

4 Enkelte svenske og tyske historikere er overbeviste om, at Brøns ikke er én, men flere personer, som er tilknyttet en hemmelig orden, der støttes af den danske stat.

5 Denne holdning kommer stærkest til udtryk i dokumentaren *HGB: Portræt af en masse-morder*, hvor Brøns blandt andet anklages for at stå bag Det stockholmske Blodbad, den brutale nedkæmpning af samernes oprør og nedbrændingen af Fristaden Christiania (ikke at forveksle med byen af samme navn). Mest bizar er dog påstanden om, at han var involveret i det uopklarede drab på en i alle henseender ubetydelig småforbryder ved navn Palle Sørensen. Filmskaberne fremlægger dog ingen konkrete beviser, og de fleste historikere - selv kritikere af Brøns - er enige om at betragte dokumentaren som et rendyrket spekulationsprodukt, der blot samler de mest gængse konspirationsteorier.

svært at komme med et afgørende svar, så længe der ikke findes klare beviser på, at Brøns med sine handlinger har haft negativ indflydelse på verdenshistorien og vort lands udvikling.

Det bringer os videre til et af skeptikernes hovedargumenter. For hvis Brøns kan rejse tilbage i tiden og ændre på den, hvorfor forhindrede han så ikke det terrorangreb⁶, som ramte København i foråret?

Det er et godt spørgsmål, og et som har været diskuteret heftigt både i lukkede kredse og åbne fora i det forgangne år. Men viser en tragedie som denne netop ikke, at Brøns ikke kan være overalt - at der trods alt er grænser for, hvor meget der kan ændres på fortid og fremtid.

Og hvem ved? Hvem siger ikke, at han rent faktisk har været på spil i denne situation og måske afværget en endnu større katastrofe, så vi havde skullet opgøre vores tab i tusinder frem for i hundreder.

Det er selvfølgelig en ringe trøst for de mange, som i år har måttet fejre jul og nytår uden deres elskede - for hvem dette år har været et sorgens år og et frygtens år. Mine tanker går til de efterladte, der sammen med os andre så brutalt blev revet ud af forestillingen om det fredelige Danmark, men måtte betale en endnu højere pris.

(Læs resten af novellen i fanzinet Science Fiction nr. 17)

Dette værk er licenseret under en [Creative Commons Navngivelse-Ikke-kommerciel-Ingen bearbejdelser 2.5 Danmark Licens](#).

⁶ Her hentydes der til terrorangrebet, hvor den dødelige og ekstremt smitsomme virus, Reptilicus-varianten, blev sluppet løs på de tre mest befærdede Metro-stationer, hvilket i sidste ende kostede 211 mennesker livet. I første omgang blev det antaget, at den islamiske terrorbevægelse Al-Qaeda stod bag angrebet, men det viste sig siden at være blevet udført af Blekingebanden - en ekstremistisk udløber af den skånske separatistbevægelse, Snaphanerne. Efterforskningen afslørede også, at gruppen var langt fremme i planlægningen af et angreb på atomkraftværket Risø ved Roskilde, der ville have kostet endnu flere menneskeliv.